

Bir fitre birden fazla kişiye verilebilir mi?

Soru: Bir kişinin fitresini birden fazla kişiye paylaşmak caiz midir?

Kısa Fetva

Bir fitre tek kişiye verilebileceği gibi birden fazla kişiye de verilebilir. Ancak fakirlerin ihtiyaçlarını karşılama adına fitrenin bölünmemesi daha evladır.

Detaylı Fetva

Fıtır sadakası; Ramazan ayını tamamlamanın şükürü, o ayda yapılan hataların kefareti ve bayram günü fakirleri mutlu etme mahiyetinde verilmesi gerekli olan bir sadakadır. Allah Rasûlu ﷺ fıtır sadakasının o gün genel olarak tüketilen hurma, arpa, kuru üzüm gibi gıda maddelerinden verilmesini emretmiştir.¹ Bugün fıtır sadakası bir fakirin günlük ihtiyacını karşılayacak şekilde belli kurumlar tarafından hesaplanmaktadır.

Hanefi mezhebini içerisinde tek kişinin fıtır sadakasının birden fazla kişiye paylaştırılabilmesi hususunda ihtilaf vardır. İmam Kerhi dışındaki fakihlerin görüşüne göre bir kişinin fıtır sadakası birden fazla kişiye verilemez.² Zira Allah Rasûlu ﷺ fıtır sadakasını fakirlerin ihtiyacını gidermek için emretmiş ve şöyle buyurmuştur: “Bugün(bayram günü) fakirleri muhtaç bırakmayın.”³ Eğer bu sadaka bölünürse maksat hasıl olmaz.⁴ İmam Kerhi ise bir fitrenin birden fazla kişi arasında bölünmesini caiz görmektedir. Zira fıtır sadakasının diğer adı zekattır. Dolayısıyla zekat gibi bölünebilir.⁵ Fakirlerin ihtiyaçlarını bu sadakayla giderme emri de zorunluluk değil, bunun müstehap olduğunu belirtmek içindir. Dolayısıyla fitreyi bir kişiye bölmeden vermek zorunlu olmamakla birlikte daha evladır.⁶ Bu görüş de mezhep alimlerinin çoğu tarafından sahih kabul edilmiştir.⁷ Bununla birlikte fıtır sadakasını bölmenin caiz olduğunu kabul eden alimlerden de fakirlerin ihtiyacı tam karşılanmayacağı için evla olanın bunu yapmamak olduğunu söyleyenler vardır.⁸

Buna binaen bir kişinin fitresini bölmek Hanefi mezhebine göre caizdir. Ancak fakirlerin ihtiyaçlarını giderme adına bunun bölünmeden verilmesi evladır.

1. Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail el-Buhârî, *el-Câmi‘u’s-şâhîh* (Beyrut: er-Risâletü'l-Âlemiyye, 1432), “Zekat”, 78.
2. Ebû Hafs (Ebû Muhammed) Hüsâmuddîn es-Sadrü’s-şehîd Ömer b. Abdilazîz b. Ömer b. Mâze el-Buhârî, *el-Muhtûtü'l-Burhânî* (Riyad: Mektebetü'r-Rüşd, 2004), 3/387.

3. Ebü'l-Hasen Alî b. Ömer b. Ahmed ed-Dârekutnî, *Sünenü'd-Dârekutnî* (Beyrut: Müessesetü'r-Risale, 2004), 3/89(No:2133).
4. Ebû Muhammed Fahrüddîn Osmân b. Alî b. Mihcen b. Yûnus es-Sûfî el-Bârî ez-Zeylaî, *Tebyînü'l-hakâ'ik* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2010), 2/144.
5. Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Ebî Bekr Muhammed b. Ahmed el-Kudûrî, *Şerhu Muhtaşari'l-Kerhî* (Kuveyt: Mektebetü'l-İmam ez-Zehebî, 2022), 2/276.
6. Ahmed b. Muhammed b. İsmâîl ed-Dûkâtî et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2009), 725.
7. et-Tahtâvî, *Hâşiye 'alâ Merâkı'l-felâh*, 725.; ez-Zeylaî, *Tebyînü'l-hakâ'ik*, 2/143.
8. Ebü'l-Feth Zahîrüddîn Abdürreşîd b. Ebî Hanîfe b. Abdîrrezzâk el-Velvâlicî, *el-Fetâva'l-Velvâliciyye* (Beyrut: Daru'l-Kütübü'l-İlmiyye, 2003), 5/445.

